

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

OBCEPRO
PROGRAM ROZVOJE OBCE

PROGRAM ROZVOJE OBCE HAVRAŇ

NA OBDOBÍ LET
2021 - 2028

Schválen zastupitelstvem obce dne 24.2.2021 usnesením č. 7 a).

Úvod

Dokument Program rozvoje obce Havraň na období let 2021–2028 byl zpracován v rámci řešení projektu „Elektronická metodická podpora tvorby rozvojových dokumentů obcí“ (CZ.1.04/4.1.00/62.00008), jehož nositelem bylo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

Obec Havraň doposud nemá žádnou aktuální komplexní rozvojovou koncepci, která je pro řízení obce a pro rozhodování o klíčových otázkách budoucnosti obce zcela nezbytná. Zpracování Programu rozvoje je pro obec důležitá zejména z důvodu:

- potřeby praktického podkladu (manuálu) pro aktivizaci vnitřních zdrojů obce a efektivní realizaci rozvojových aktivit;
- úspěšného čerpání finančních prostředků z domácích zdrojů;
- úspěšného čerpání finančních prostředků ze zdrojů Evropské unie;
- potřeby relevantních podkladů pro rozhodování obecního zastupitelstva v rozvojových otázkách zásadního významu;
- potřeby prezentace záměrů obce s ohledem na konfrontaci a sladění cílů s vyššími územními celky.

Obec Havraň vypracovala vlastní program rozvoje obce, jehož cílem je vyjasnit zejména priority rozvoje obce a rozvržení jednotlivých rozvojových činností na nejbližší roky ale i s výhledem na delší období. Program rozvoje obce může například přispět k lepšímu využití finančních prostředků obce, je i důležitým podkladem při získávání různých dotací na uskutečnění vybraných rozvojových záměrů. Zejména v malých obcích bývá běžné, že představitelé obce sice určité priority vnímají, ale pouze v myšlenkové rovině; nejsou uvedeny písemně, tzn. přístupné všem. Přitom teprve až písemná podoba struktury cílů a priorit napomůže k jejich snadnějšímu naplnění – je stanovena zejména hierarchie jednotlivých priorit (které priority jsou důležitější než jiné) a časový plán jejich naplnění. Program rozvoje tak přispívá k tomu, aby obec efektivněji využívala finanční prostředky z vlastního rozpočtu i dostupné dotace.

Program rozvoje obce (dále nejčastěji jen PRO) obsahuje dvě základní části – část analytickou, zaměřenou na zachycení stávajícího stavu, a část návrhovou, shrnující zvolené budoucí cíle a možné cesty k jejich dosažení.

Tento dokument vznikl v průběhu druhého pololetí roku 2020.

A. ANALYTICKÁ ČÁST

A.1 Charakteristika obce

1. Území

Obec Havraň se nachází v Ústeckém kraji, konkrétně v jeho jižní části v okrese Most. Součástí obce jsou také její dvě osady, a to Moravěves a Saběnice. Obec se nachází cca 6 km jižně od okresního města. Obec leží v hnědouhelné pánvi a rozkládá se v nadmořské výšce 235 – 305 m n. m. Zástavba je souvislá tvořená rodinnými a obytnými domy podél komunikace. Obcí a jejími osadami protékají potoky Srpina a Počeradský potok a dále dva bezejmenné potoky, které náležejí do povodí Ohře.

První zmínky o obci se datují již do 13. století. Název obce se odvozuje od původního Havranův Dvůr. V 15. století postoupil tehdejší majitel se souhlasem krále Vladislava Jagellonského Havraň městu Most a obec se postupně stala jeho zemědělským zázemím. Významnou plodinou této oblasti byla cukrová řepa, která se od 19. stol. zpracovávala v místním cukrovaru (z roku 1882). Jeho provoz byl ukončen koncem 70. let minulého století. Na začátku 20. století prošla Havraň stavebními proměnami, které za sebou zanechaly objekty se znaky městské architektury. I přes četné likvidační zásahy si obec uchovala tuto podobu dodnes. K rekreaci a rybolovu jsou využívány rybníky na severním okraji obce podél potoka Srpiny.

Ke konci roku 2019 bylo v obci evidováno 706 trvale žijících obyvatel. Obec Havraň je členem Mikroregionu Most - Jih a zároveň se nachází v územní působnosti MAS Naděje. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Most. Hustota zalidnění obce je 40,90 obyvatel/km².

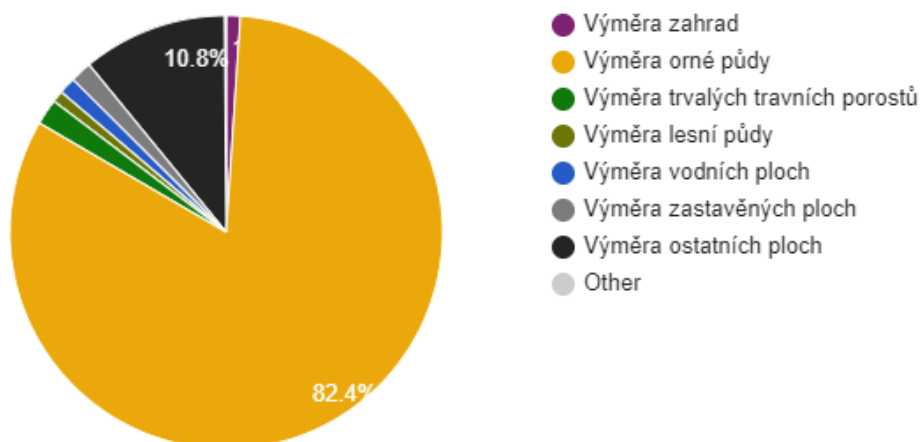
Mapa obce

Celková výměra katastru obce je 1 716 ha, přičemž převažuje zemědělská půda, z toho podíl orné půdy činí více než 96,60 %. Výměra ostatních ploch je zanedbatelná. Vodní plochy pak zabírají cca 22 ha z

celkové výměry katastru obce.

Struktura využití půdy v obci Havraň v roce 2018

Zdroj: ČSÚ

Koeficient ekologické stability vyjadřuje poměr mezi přírodně stabilními plochami (jako jsou lesy, zahrady atd.) a plochami zastavěnými či intenzivně zemědělsky obdělávanými (tzv. nestabilními). Vyšší hodnota koeficientu obecně značí příznivější stav, hodnota vyšší než 1 znamená vyváženou (stabilní) krajinu. V obci Havraň dosahuje koeficient hodnoty 0,06.

2. Obyvatelstvo

Demografická situace

Na konci roku 2019 žilo v obci Havraň 706 trvale hlášených obyvatel. Vývoj počtu obyvatel od roku 2009 vykazuje stálý nárůst. Tento nárůst je způsoben zejména přistěhovalectvím. Vývoj nárůstu obyvatel v obci je způsoben zejména její blízkostí k městům Most a Chomutov a nabídkou pracovních příležitostí v nové průmyslové zóně Joseph.

Vývoj počtu obyvatelstva v letech 2008 - 2019

Rok	Celkem	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí
2008	490	6	4	31	19
2009	504	6	8	27	6
2010	523	9	3	20	14
2011	530	4	5	34	9
2012	554	4	7	85	10
2013	626	6	2	100	66
2014	664	6	5	41	18
2015	703	4	5	57	41
2016	677	9	6	22	51
2017	697	10	5	35	20
2018	702	6	8	24	17
2019	706	2	9	33	22

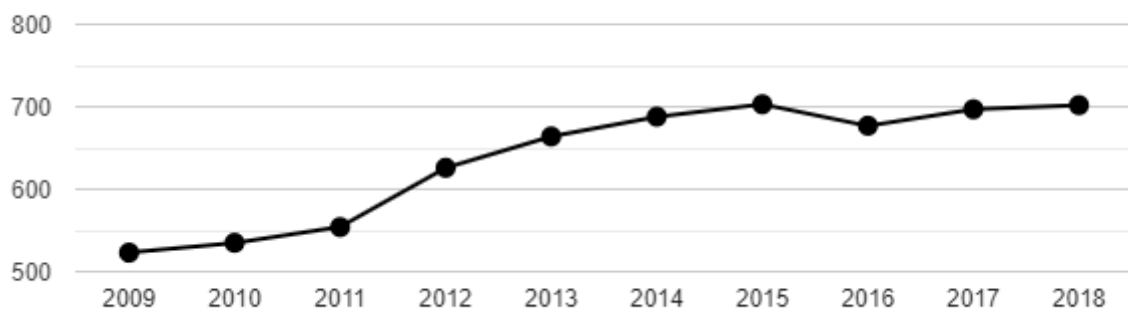
Zdroj: ČSÚ

Pohyb obyvatel v obci Havraň v roce 2018

	Absolutně	Na 1 000 obyv.
Živě narození celkem	6	9‰
Zemřelí celkem	8	9‰
Přirozený přírůstek	-2	-3‰
Přistěhovalí celkem	24	34‰
Vystěhovalí celkem	17	24‰
Saldo migrace	7	10‰
Meziroční změna počtu obyvatel	5	7‰

Zdroj: ČSÚ

Vývoj počtu obyvatel obce Havraň v letech 2003 - 2018

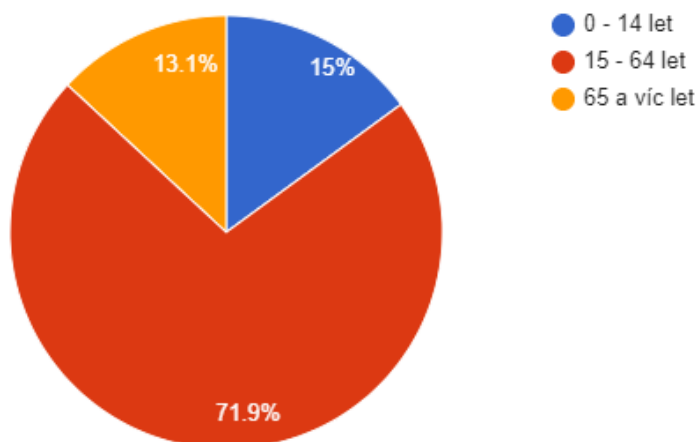

Zdroj: ČSÚ

Struktura obyvatelstva

V roce 2014 byl podíl žen a mužů mezi obyvateli obce celkově vyrovnaný, s mírnou převahou na straně mužů. Největší zastoupení má skupina ve věku 15 - 64 let, která představuje téměř 70 % z celkového počtu obyvatel obce. Nejmenší zastoupení má věková skupina obyvatel od 0 - 14 let, následovaná skupinou nad 65 let. Index stáří se tak pohybuje na úrovni 87%, což je s ohledem na celkovou situaci v České republice pozitivní. Tedy věková skupina 0 - 14 let převažuje nad skupinou nad 65 let.

Věková struktura obyvatel obce Havraň v roce 2018

Zdroj: ČSÚ

Vzdělanostní struktura

Podle výsledků SLDB 2011 má vysokoškolské vzdělání v obci pouze 5,4 % obyvatel starších 15 let, což je hodnota pod průměrem celé ČR (12,4 %) v dané době. Největší podíl má zastoupení osob se středoškolským vzděláním bez maturity, kteří představují více jak jednu třetinu z celkového počtu obyvatel starších 15 let. Druhou nejpočetnější skupinou jsou pak osoby bez vzdělání nebo se základním vzděláním.

Vzdělanostní struktura obyvatel obce Havraň v roce 2011

Zdroj: ČSÚ

Prognóza populačního vývoje

Na závěr lze říci, že předpokládaný vývoj věkové struktury obecně, zde odpovídá celospolečenským prognózám - odchylky z věkové struktury obyvatel obce nejsou natolik významné, aby zakládaly samostatné vývojové trendy, a roli zde nehrají ani žádné další faktory.

Populační vývoj obce je do značné míry odrazem atraktivity pro její obyvatele a výrazně ovlivňuje její budoucí vývoj. Je proto důležitým aspektem pro další rozvoj obce. Počet obyvatel se bude pravděpodobně v následujících letech pohybovat kolem 700. V prognóze je zohledněn očekávaný růst počtu obyvatel jak migrací, tak i přirozeným přírůstkem.

Naplnění demografické prognózy bude záviset na vývoji věkové struktury obyvatelstva, přirozené výměně obyvatelstva a na migračních tendencích, tzn. emigraci obyvatel ze sídla do měst nebo naopak. Pozitivní roli bude zejména hrát rozvoj stávající průmyslové zóny, která může vytvářet nové pracovní příležitosti. S tím jsou však spojené nároky na bydlení a občanskou vybavenost. V územním plánu obce jsou vyčleněny pozemky určené pro bytovou výstavbu - Havraň 95 BJ, Saběnice 10 BJ, Moravěves 19 BJ. Na území obce neprobíhá developerská činnost. Pozemky v obcích Havraň a Moravěves nejsou zasítovány. Jinak je tomu v obci Saběnice, kde jsou pozemky zasítovány a připraveny pro výstavbu 9 BJ.

3. Hospodářství

Ekonomická situace

Ekonomické a hospodářské prostředí obce odpovídá její velikosti a umístění. Přesto má na rozdíl od jiných menších obcí výhodu v tom, že se v její blízkosti nachází, jak velká centra (Most, Chomutov), tak především přilehlá průmyslová zóna, jejímž vlastníkem je město Most. Celková plocha zóny je 196 ha. Zde se nachází několik významných společností - NEMAK Czech Republic s.r.o., STARCAM s.r.o., AFSI Europe s.r.o., RAI MOST s.r.o., Feintol, HI-LEX, ATLASBOX, YANKEE CANDLE, Blanco Czechia.

Struktura podnikatelských subjektů podle velikosti v obci Havraň v roce 2018

Počet zaměstnanců	Kategorie	Absolutně	Relativně (%)
do 10	mikropodniky	15	30,21%
10-49	malé podniky	5	2,13%
50-249	střední podniky	2	0,85%
250 a více	velké podniky	3	-
nezjištěno	-	154	65,53%

Zdroj: ČSÚ

Mezi další významné podniky patří také společnosti působící v oblasti zemědělství: Integraz Havraň a soukromý zemědělec p. Mazan, p. Horák, p. Rajtr.

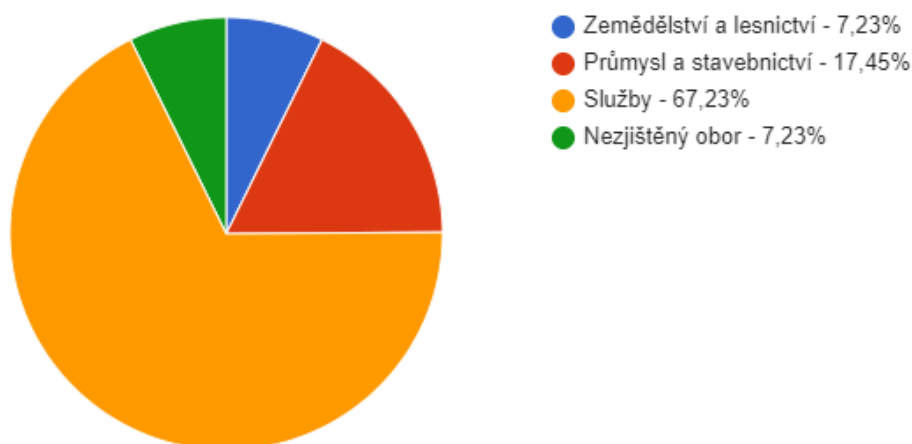
Přímo v obci bylo v roce 2014 evidováno 256 ekonomicky aktivních obyvatel.

Struktura zaměstnanosti v obci Havraň podle odvětví v roce 2011 (%)

	Zemědělství a lesnictví	Průmysl a stavebnictví	Služby
Havraň	4,21%	34,11%	44,39%
MOST	0,73%	34,97%	51,68%
Ústecký kraj	1,84%	33,98%	50,46%
ČR	2,74%	32,23%	53,87%

Zdroj: ČSÚ

Struktura podnikatelských subjektů podle odvětví v obci Havraň v roce 2018

Zdroj: ČSÚ

Počet podnikatelských subjektů v rámci jednotlivých odvětví lze z hlediska významnosti shrnout následovně:

- Zemědělství, lesnictví, rybářství: 17
- Zpracovatelský průmysl: 20
- Stavebnictví: 15
- Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel: 90

Co se týče komerčních služeb, je nabídka poměrně malá – kvůli blízkosti a snadné dostupnosti větších měst, kde se veškeré potřebné služby nacházejí. Narůstající počty supermarketů a obchodních center jsou pro mnoho lidí přitažlivější i přesto, že je třeba do nich dojíždět. V současné době zde jsou otevřeny 3 obchody: COOP Jednota Rakovník (prodejna potravin a smíšeného zboží), prodejna motorek p. Kolenčíka a prodejna levného nábytku.

Ostatní služby:

Služby v obci jsou rozvinuté velice málo. Je zde 1 kadeřnictví, a dále služby firmy FAMSY (servis zemědělských a stavebních strojů a nákladních vozidel, prodej náhradních dílů), SAOS (opravy silničních vozidel), PPH MOST s.r.o. (provozování zařízení k úpravě a recyklaci stavebních odpadů), Jiří Psika (provozování zařízení ke sběru a výkupu odpadů), STAVOMONT (stavební práce), Autoopravna Urban (opravy motorových vozidel) a PK AUTOCAR, s.r.o. (prodej vozidel, výměny autoskel). Na území obce se nachází také čerpací stanice.

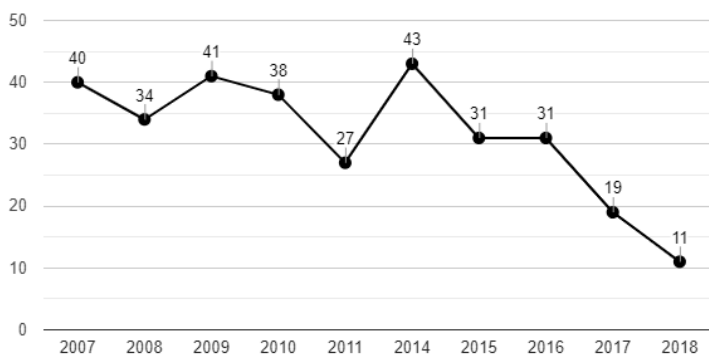
Informační centrum se v obci nenachází.

Trh práce

Trh práce v obci je jasně naznačen poměrem vyjíždějících za prací a dojíždějících za prací do obce. Zatímco vyjíždějících je 83, dojíždějících je 408. To je jasný ukazatel toho, že v obci se nachází dostatečný počet pracovních příležitostí. Počet zaměstnaných osob je 214, z nichž v zemědělství pracuje 9 osob, 61 je zaměstnaných v průmyslu, 12 osob pak ve stavebnictví a 95 osob ve službách.

Míra nezaměstnanosti v obci v prosinci 2020 dosahovala 4,2 %. Tato hodnota byla nižší než hodnota pro okres Most ve stejném časovém období (6,63 %). Nepříznivá situace je však v rámci celého Ústeckého kraje, který v rámci České republiky patří k těm nejhorším. Okres Most je na seznamu Hospodářsky problémových regionů sestaveným Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Vývoj počtu nezaměstnaných osob

Zdroj: ČSÚ

Předpokládá se však pozitivní vývoj v rámci míry nezaměstnanosti, s ohledem na dostatečnou nabídku pracovních míst v okolí obce a stávající pozitivní situaci na trhu práce v celé České republice.

4. Infrastruktura

Technická infrastruktura

Obec Havraň je zásobována pitnou vodou ze skupinového vodovodu Most, který je zásobován vodou z vodojemu Havraň. Vodovodem pro veřejnou potřebu je zásobováno 100 % trvale bydlících obyvatel. Majitelem vodárenského zařízení je Severočeská vodárenská společnost a.s. a majetek provozují Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.

Obec Havraň má také splaškovou kanalizační síť ukončenou přečerpávací stanicí, odkud se splašky přečerpávají na ČOV Chanov. Na kanalizaci je napojeno 80% obyvatel. Od 15 % trvale bydlících obyvatel jsou splaškové vody předčištěny v septicích s odtokem do vodoteče a od 5 % v septicích se vsakováním. Vlastníkem přečerpávací stanice a kanalizace je Severočeská vodárenská společnost a.s. a provozovatel pak jsou Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. Teplice. Vlastník v současné době neumožňuje napojení nových subjektů z důvodu nedostatečné kapacity ČOV ve Velebudicích.

Průmyslová zóna Joseph má tlakovou splaškovou kanalizaci vyvedenou na přečerpávací stanici Havraň a následně ukončenou na ČOV Most - Chánov. V areálu se nachází také vlastní ČOV, která je však využívána pouze pro dešťové vody. Provozovatelem ČOV a kanalizace jsou Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. Teplice.

Ostatní osady:

Osada Moravěves je zásobována vodou ze skupinového vodovodu Most, vodojemem Hněvín. 100% trvale bydlících obyvatel je napojeno na vodovod pro veřejnou potřebu. Majitelem vodárenského zařízení je Severočeská vodárenská společnost a.s. a majetek provozují Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.

Osada má kanalizační systém, ukončený ČOV, odpadní vody jsou od 99 % trvale bydlících obyvatel odváděny na ČOV. Vlastníkem ČOV včetně kanalizační sítě je Obec Havraň.

Osada Saběnice je zásobována pitnou vodou ze skupinového vodovodu Most, který je zásobován vodou z vodojemu Havraň. Vodovodem pro veřejnou potřebu je zásobováno 100 % trvale bydlících obyvatel. Majitelem vodárenského zařízení je Severočeská vodárenská společnost a.s. a majetek provozují Severočeské vodovody a kanalizace, a.s.

Osada má kanalizační systém, ČOV, odpadní vody jsou od 99 % trvale bydlících obyvatel odváděny na ČOV. Vlastníkem ČOV včetně kanalizační sítě je Obec Havraň.

Obec je také plynofikována.

Na celém území obce je zprovozněna elektroenergetická síť a veřejné osvětlení.

Odvoz a likvidace komunálního odpadu je zajištěn společností Marius Pedersen a.s. Služba je poskytována obyvatelům obce a dalším na základě smlouvy uzavřené s obcí. V obci Havraň je provozován vlastní sběrný dvůr, kam mohou občané celoročně odkládat stavební suť, bioodpad, velkoobjemný odpad, vyřazená elektrozařízení, pneumatiky či oleje.

V obci je zajištěn sběr tříděného odpadu – plast, papír, sklo. Ke sběru těchto komodit slouží nábohy o

objemu 1 100 l umístěných na stanovištích v obci. Dále na vybraných stanovištích obec zajišťuje sběr kovového odpadu do nádob o objemu 120 l. Celý systém sběru a shromažďování odpadů je popsán ve vyhlášce obce č. 1/2018.

Dopravní infrastruktura

Obcí Havraň prochází jak komunikace I.třídy, tak komunikace nižších tříd. Obcí prochází komunikace II/251, která vede od Chomutova přes obec Saběnice, Havraň a Moravěves a pokračuje na Louny. Nejvýznamnější z hlediska dopravy je komunikace I/27, která prochází obcí a představuje dopravní spojení, jak s městem Most na severu, tak na rychlostní komunikaci R7 na jihu. Vzdálenost z centra obce do Mostu je cca 6 km. S ohledem na významnost této komunikace, lze říci, že je v poměrně dobrém stavu. Horší je situace na komunikacích nižších tříd - v celokrajském měřítku je jejich priorita a vnímání potřeby jejich oprav na nižší úrovni. Nejvíce je poškozena komunikace II/251 v obci Havraň, kde jsou různé výtluky a propady způsobené především opotřebením.

Místní komunikace v obci vykazují různé stupně opotřebením. Jejich stav včetně orientačního pořadí naléhavosti oprav je ze strany obce průběžně sledován. Na základě těchto poznatků jsou místní komunikace postupně opravovány - tyto opravy jsou však samozřejmě vázány na aktuální možnosti obecního rozpočtu.

V obci ani její blízkosti se nenachází železniční spojení.

Přes obce vede jedna cyklotrasa, nicméně žádná cyklostezka se zde nenachází.

Dopravní obslužnost

V obci a v jejích osadách se nachází autobusové zastávky, které zajišťují napojení na lokální centra, zejména Most, ale také na přilehlou průmyslovou zónou Joseph. Obec je tedy obsluhována pravidelnou autobusovou dopravou provozovanou společnostmi DOPRAVNÍ PODNIK měst Mostu a Litvínova, a.s. nebo Dopravní společností Ústeckého kraje, p.o.

Dopravní společnost Ústeckého kraje, p.o. zajišťují dopravu v následující frekvenci: cca 12x denně směr Most, cca 12x denně směr Žatec a cca 7x denně směr Louny (o víkendech a svátcích je frekvence nižší, cca 3x za den směr Most a Louny a 1x denně směr Žatec). Dopravní podnik Měst Mostu a Litvínova, a.s. zajišťuje dopravu v pracovní dny 9x denně směr Most a zpět, o víkendu 3x denně směr Most a zpět.

5. Vybavenost obce

Bydlení

Obec má celkem 12 objektů, v nichž je umístěno 50 bytů. Byty jsou určeny pro zájemce z řad občanů obce, kterým je více jak 18 let. Byty jsou přidělovány na základě podané žádosti ze Seznamu žadatelů dle data podání žádosti.

Dle výsledků Sčítání lidu, domů a bytů se v obci Havraň nachází celkem 166 domů, z toho 147 obydlených a 9 bytových jednotek. Celkem 134 všech domů je rodinných. Bytových domácností je v obci celkem 193.

Vývoj bytové výstavby v obci Havraň v období 2009 - 2018

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet dokončených bytů	4	4	3	9	3	3	7	4	3	2
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v kraji	1,30	1,31	1,50	1,54	1,13	0,90	0,99	0,95	1,23	1,39
Počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel v ČR	3,68	3,48	2,76	2,75	2,40	2,27	2,38	2,58	2,69	3,18

Zdroj: ČSÚ

Domovní a bytový fond v obci Havraň dle SLDB 2011

Počet domů	166
Počet obydlených domů	147
Podíl obydlených domů	88,55%
Podíl obydlených domů v ČR	83,40%
Počet rodinných domů	134
Podíl rodinných domů	80,72%
Podíl rodinných domů v ČR	72,18%
Podíl bytových domácností vybavených počítačem a připojením na internet	50,26%
Podíl bytových domácností vybavených počítačem a připojením na internet v ČR	53,00%

Zdroj: ČSÚ

V územním plánu je vyčleněna řada volných ploch určených pro bytovou výstavbu; plochy určené pro výstavbu rodinných domů tvoří jsou více popsány v kapitole Obyvatelstvo. Zájem o výstavbu se vyskytuje nepravidelně. V místních podmínkách se jedná o výstavbu rodinných domů; obec v tomto směru žádnou podporu neposkytuje – pozemky jsou zájemcům nabízeny zasítované.

Zájem o sociální bydlení (konkrétně o byty s nižšími náklady) je v obci trvale zaznamenáván, nicméně nejsou k tomuto účelu k dispozici volné nemovitosti. Podmínku nízkého nájmu splňují obecní byty, které jsou však dlouhodobě obsazené.

Školství a vzdělávání

V oboru předškolního vzdělávání působí v obci Mateřská škola Havraň, p.o. Jedná se o organizační složku zřízenou obcí. Základní škola a střední školy v obci nejsou. Základní škola byla zrušena v roce 2004. O znovuotevření se s ohledem na současnou situaci neuvažuje. Mateřská škola jedno oddělení, přičemž maximální celková kapacita zařízení je 25 dětí. Pro školní rok 2020/2021 byla tato kapacita plně využita, stejně tak i v předchozích letech. Ve školní jídelně se připravují obědy nejen pro děti z MŠ, ale i pro důchodce nad 70 let věku a zaměstnance obce.

Veškeré náklady včetně mzdových jsou MŠ hrazeny obcí (konkrétně se za poslední roky jednalo o tyto částky: 1.640 mil. Kč za rok 2018; 1.874 mil. Kč za rok 2019; 1.987 mil. Kč za rok 2020.

Z hlediska základního a středního školství je spádovost jasně daná snadnou dostupností a šíří nabídky oborů – děti nejčastěji dojíždějí do Mostu či ostatních obcí.

Zdravotnictví

V obci se nachází pouze zubní ordinace, ordinace praktického lékaře pro dospělé a ordinace lékaře pro děti a mládež ukončila svoji činnost v roce 2020. Zubní ordinace je k dispozici pouze ve čtvrtek od 9:00 do 12:00. Obyvatelé mají samozřejmě možnost využít služeb zdravotnických zařízení v regionu, zejména v Mostě či Chomutově. Dojezdnost zdravotnické záchranné služby legislativně stanovená maximální dobou dojezdu (20 min.) je splněna.

Sociální péče

V obci se nenachází žádné zařízení sociální péče. Péče o seniory a zdravotně znevýhodněné je zde zajišťována především rodinnými příslušníky. V obci zajišťuje sociální služby na základě individuálního objednání občanů organizace HEWER – osobní asistence. Dále má obec podepsanou Dohodu o spolupráci s Oblastní charitou Most, která řeší zajištění pravidelné péče o staré a nemocné občany s pobytem na území obce Havraň prostřednictvím pečovatelek a asistentek. Poskytování těchto služeb je možné na základě individuálních potřeb každého občana, spadajícího do cílové skupiny.

Bezpečnost

Bezpečnost obyvatel obce je zajišťována Policií ČR se sídlem v Obrnicích. Oblast působnosti tohoto dislokovaného pracoviště je však rozsáhlá a při stávajícím počtu policistů nelze považovat oblast bezpečnosti občanů a návštěvníků za dostatečně zajištěnou. V obci Moravěves funguje také sdružení dobrovolných hasičů.

Kultura

Nabídka kulturních zařízení v obci je poměrně nízká. Obec většinou pořádá akce místního charakteru, které se často konají pod širým nebem. Pro kulturní vyžití obyvatel obce slouží kulturní dům v Havrani. Většinu akcí pořádá obec sama, popřípadě ve spolupráci s mikroregionem či MAS. Obec také podporuje pořádání akcí místními spolky.

Konají se zde zejména taneční zábavy či jiná společenská setkání.

Mezi nejvýznamnější kulturní akce v obci patří např. společenské plesy, dětský maškarní ples, MDŽ Obecního úřadu, Pálení čarodějnic, dětský den, Václavská zábava, Mikulášská nadílka, Vavřínecká zábava, Vavřínecká pouť a Poslední leč.

Obec se snaží pořádat pro své občany také pravidelné tradiční zájezdy např. do divadla v Mostě či na muzikály v Praze.

Co se týká památek v obci, zde je nabídka malá. Mezi nejvýznamnější patří v obci Havraň areál kostela sv. Vavřince, tedy kostel sv. Vavřince, a dále hrobka Fischerů a fara. V Moravěvsi se pak nachází také kaple, která je ve vlastnictví obce. Na hřbitově v Havrani se nachází pomník obětem 1. světové války. Dále jsou zde pomníky obětem 2. světové války, a to v Havrani a Moravěvsi.

Mezi významné spolky působící v obci patří:

- Sdružení dobrovolných hasičů Moravěves
- Myslivecké sdružení
- Klub žen
- Klub důchodců

V obci Havraň se nachází obecní knihovna s provozní dobou 3x týdně.

Dále se zde nachází pošta, s provozní dobou 8-9 hod. a 14.45.-16.45 hod. v pracovní dny pondělí – pátek.

Pohostinství

V obci se nachází dvě restaurace a jedna hospoda.

Sport a tělovýchova

Obec je vybavena sportovními zařízeními jako je multifunkční hřiště a fotbalové hřiště. Pro děti se pak v obci nachází dětské hřiště. V létě je možno využívat místní rybníky k rybaření, ale i ke koupání.

Vzhledem k venkovskému rázu a okolí jsou zde však ideální podmínky pro – pěší turistiku, cyklistiku, běh a jiné aktivity.

Sportovní klub:

- FK Havraň - fotbalový klub
- MotoMostClub, o.s. – volnočasové aktivity mládeže v oblasti motosportu

6. Životní prostředí

V obci nejsou pozorovány žádné významné problémy s životním prostředím, přesto jsou tady dva nepřehlédnutelné problémy. V okolí obce se nacházejí černé skládky, které se však obec snaží pravidelně likvidovat, což je dosti náročné. Druhým problémem je zápach z průmyslové zóny JOSEPH.

Občasným závažným problémem za inverzního počasí bývá znečištění ovzduší lokálními topeništi na tuhá paliva.

V obci se nenacházejí zvláště chráněná území.

Odpadové hospodářství

Z výše popsaného systému likvidace komunálního odpadu (část Technická infrastruktura) je patrné, že veškerý odpad je z obce vyvážen specializovanou společností. V katastru obce se nachází sběrné místo určené ke sběru recyklovatelného odpadu.

Legální skládka v katastru obce není zřízena.

7. Správa obce

Obecní úřad a kompetence obce

Obec je řízena 9 členným zastupitelstvem. Rada obce není zřízena. Obec zaměstnává 7 osob. Obec zřídila kontrolní, finanční výbor, výbor kulturní péče o člověka a zemědělský výbor.

Do kompetence finančního výboru spadá dohlížení nad finančním hospodařením obce, sestavování rozpočtu včetně návrhů na rozpočtové změny, provádění inventarizace v obecním obchodě, kontrola pokladny obecního úřadu a další činnosti týkající se financí.

V kompetenci kontrolního výboru je kontrola plnění usnesení zastupitelstva a plní úkoly, kterými je pověřeno zastupitelstvem.

Činnost výboru kulturní péče se dotýká několika oblastí:

- kulturní - pomáhá obecnímu úřadu při organizaci kulturních akcí - MDŽ, MDD, návštěva divadla, zájezdy
- péče o člověka - návštěvy jubilantů, vítání občánků, knihovny, Mateřinky a další

Dostupnost nejběžnějších úřadů dle obce:

- pověřený obecní úřad Most
- krajský úřad Ústí nad Labem
- matrika Most
- stavební úřad Most
- finanční úřad Most

Hospodaření obce

Obec hospodaří v současné době s vyrovnaným (přebytkovým) rozpočtem. Nejvýznamnější příjmy plynou z daňových příjmů.

Vývoj rozpočtového hospodaření obce Havraň v letech 2009 - 2018 (v tis. Kč)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Daňové příjmy	5 508	6 242	6 522	7 476	8 950	9 493	11 009	16 038	12 132	13 996
Nedaňové příjmy	1 464	1 362	1 585	1 654	1 756	1 904	1 998	1 914	2 258	2 338
Kapitálové příjmy	396	3 699	334	1 026	944	501	329	687	248	460
Neinvestiční přijaté dotace	4 045	667	382	1 089	641	919	972	1 227	872	1 200
Investiční přijaté dotace	1 338	4 200	0	0	0	0	38	1 070	1 148	4 890
Příjmy	12 752	16 170	8 823	11 244	12 292	12 816	14 346	20 936	16 658	22 883
Běžné výdaje	10 954	8 260	7 810	9 118	9 231	12 798	10 395	9 372	9 682	10 647
Kapitálové výdaje	629	7 845	3 287	463	612	856	1 559	3 499	17 210	8 340
Výdaje celkem	11 583	16 106	11 096	9 581	9 843	13 653	11 955	12 871	26 892	18 987
Saldo příjmů a výdajů	1 169	64	-2 274	1 663	2 449	-838	2 391	8 064	-10 234	3 897
Podíl kapitálových výdajů	5,43%	48,71%	29,62%	4,83%	6,22%	6,27%	13,04%	27,18%	64,00%	43,92%
Podíl běžných výdajů na celkových příjmech	85,90%	51,09%	88,52%	81,10%	75,10%	99,86%	72,46%	44,77%	58,12%	46,53%

Zdroj: ČSÚ

Bezpečnost

Stav kriminality v obci je nízký, v podstatě nulový.

Varování obyvatel před živelnými katastrofami je prováděno centrální sirénou.

Vnější vztahy a vazby

Obec se snaží spolupracovat nejen se sousedními obcemi, ale je aktivním členem následujících sdružení:

- Mikroregion Most - Jih
- MAS Naděje o.p.s.
- Svaz měst a obcí
- Hospodářská a sociální rada Mostecka

A.2 Východiska pro návrhovou část

Při zpracování tohoto programu rozvoje obce bylo stanoveno 7 základních cílů, které rámcově vymezují základní cesty rozvojového procesu v obci. Jedná se o následující oblasti:

- Bydlení a občanská vybavenost
- Podpora podnikání, zaměstnanost a trh práce
- Doprava a infrastruktura
- Image regionu
- Sociální rozvoj, vzdělanost a kultura
- Turistika, cestovní ruch a volný čas
- Životní prostředí a veřejný pořádek

Pro potřeby rozvoje obce jsou důležitější především samotné cíle, nikoliv jejich vzájemné pořadí. Tyto oblasti určují především kvalitu života v obci, image obce a podmiňují celkový hospodářský rozvoj.

Při stanovení strategií rozvoje těchto jednotlivých oblastí se vycházelo především ze:

- současného profilu regionu
- z plánů a záměrů jednotlivých členských obcí
- výsledků průzkumu názorů občanů

SWOT analýza

Silné stránky

- **poloha a dostupnost**
výhodná poloha vůči příslušným správním centrům a jejich snadná dostupnost, možnost dojíždění za prací, vzděláním či službami
- **technická infrastruktura**
v obci je vybudován vodovod a kanalizace, včetně plynofikace
- **občanská vybavenost**
v obci se nachází mateřská škola, existuje tak zázemí pro nejmenší děti, což ocení především pracující rodiče, dostupnost zdravotních služeb (stomatolog), pošta, bytový fond, stavební parcely
- **dopravní obslužnost**
v obci je zajištěna pravidelná autobusová doprava, která umožňuje napojení na spádová města
- **životní prostředí**
dobrý stav životního prostředí díky neexistenci významnějších znečišťovatelů, kvalitní zemědělská půda
- **sport a volný čas**
díky poloze obce a jejímu klidnému prostředí se nabízejí možnosti pro sport či jiné volnočasové aktivity (turistika, cyklistika, apod.), rybníky
- **podnikatelské prostředí**
průmyslová zóna Joseph, prostory v bývalém areálu cukrovaru

Slabé stránky

- **technická infrastruktura**
zvýšené náklady na budování, provoz a údržbu infrastruktury, nevyhovující stav silnic procházejících obcí a dalších místních komunikací či veřejného osvětlení
- **cestovní ruch**
neexistence cyklostezek a jejich případné napojení, nedostatečná bezpečnost chodců a cyklistů, špatný

stav kulturních památek

- **občanská vybavenost**

nedostatečný stav bytového fondu a jeho zastaralost, zanedbaný vzhled a zastaralost objektů občanské vybavenosti

- **obyvatelstvo**

vysídlování místní části Moravěves

- **životní prostředí**

rozsáhlá síť černých skládek, nefunkční požární nádrže, zápach v ovzduší způsobený průmyslovou zónou Joseph

Příležitosti

- **občanská vybavenost**

podpora rozvoje stávající infrastruktury, zejména mateřské školy, zdravotní a sociální péče, rozvoj venkovského bydlení, zvýšení bezpečnost stávajících dětských hřišť

- **cestovní ruch**

obnova kulturních památek

- **podnikatelské prostředí**

vytváření podmínek pro rozvoj stávajících podnikatelských subjektů, snaha o zatraktivnění obce pro příchod nových podnikatelských subjektů, např. zajištěním potřebné technické infrastruktury a nabídkou prostor

- **kulturní a společenské aktivity**

zapojení občanů do spolkových aktivit v obci, podpora místních spolků, rozšíření zázemí pro kulturní a společenské aktivity v obci, podpora a rozvoj každoročně se opakujících akcí, obnova kulturních tradic

- **sport a volný čas**

podpora aktivit stávajících či nově vznikajících spolků, pro zajištění sportovního vyžití v obci, vybudování hřišť v obci Moravěves a Saběnice, tělocvičny a posilovny v obci Havraň

- **životní prostředí**

revitalizace a regenerace místních lokalit - biokoridor, rybníky, provádění energeticky úsporných opatření na budovách ve vlastnictví obce

Hrozby

- **obyvatelstvo**

stárnutí populace obce, zhoršení sociální situace (nárůst nezaměstnaných), odchod stávajících podnikatelských subjektů z obce

- **technická infrastruktura**

zhoršení kvality obecních komunikací v případě nedostatku finančních prostředků či náhlých přírodních katastrof, nedostatečné prostředky pro údržbu a výstavbu technické infrastruktury

- **občanská vybavenost**

zhoršení dostupnosti služeb pro obyvatele obce v důsledku změn, které nedokáže obec ovlivnit, např. snižování poskytování zdravotní péče v obci či sociální péče pro obyvatele obce, nedostatek míst bytového fondu

- **obecní samospráva**

nedostatek finančních prostředků na zajištění správy obce, zejména jí poskytovaných služeb a dále na její rozvojové projekty

- **sport a volný čas**

ukončení aktivit místních spolků

B. NÁVRHOVÁ ČÁST

B.1 Strategická vize

Obec Havraň je příjemným místem pro život, která má kvalitní životní prostředí a dlouholetou tradici osídlení, která se nachází v dosahu správních center. Obyvatelé obce jsou spokojeni a zapojují se do lokálního společenského dění. Příjemné přírodní prostředí a dostatek pracovních příležitostí jsou lákadlem nejen pro místní obyvatele, ale nové potenciální obyvatele.

Cílem obce je v následujícím období zajistit podmínky vhodné jak pro život občanů, tak pro rozvoj podnikatelských aktivit na svém území s ohledem na zachování kvality životního prostředí.

Obec bude i nadále podporovat společenský život svých občanů s cílem zvýšit atraktivitu obce pro okolí. Další významnou aktivitou obce bude také zajištění kvalitní a bezpečné infrastruktury, zejména kvalitních komunikací či cyklostezek. Cílem zlepšení a údržby infrastruktury bude udržení kvalitního, životního prostředí v obci.

B.2 Cíle, opatření a aktivity

🔺 Vysoká důležitost   —   Střední důležitost   🟢 Nízká důležitost

Cíl: „Bydlení a občanská vybavenost“

Opatření: „Bydlení“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
🔺 „Oprava a údržba nájemních domů“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	15000	Vlastní + externí
— „Příprava pozemků pro výstavbu v obci Havraň“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	15000	Vlastní + externí
🔺 „Příprava pozemků pro výstavbu v obci Moravěves“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	10000	Vlastní + externí

Opatření: „Občanská vybavenost“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
🔺 „Oprava hřbitovní zdi“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	8000	Vlastní + externí
🔺 „Oprava hřbitova“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	3000	Vlastní + externí
— „Výstavba kolumbária“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	1000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce požární zbrojnice Moravěves“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	5000	Vlastní + externí
🔺 „Demolice a novostavba obecního domu“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	30000	Vlastní + externí
🔺 „Rekonstrukce kulturního domu“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	35000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce šaten pro zaměstnance a garáže s dílnou na ppč. 259/2, 264 v obci Havraň“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	10000	Vlastní + externí

Cíl: „Doprava a infrastruktura”

Opatření: „Dopravní infrastruktura”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Vybudování chodníku ve středu obce Havraň”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	15000	Vlastní + externí
— „Rozšíření sítě a rekonstrukce místních komunikací a chodníků v obci Havraň”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	17400	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce a rozšíření sítě komunikací a chodníků v obci Moravěves a Saběnice”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	15000	Vlastní + externí
— „Vybudování chodníku z Havraně do Saběnic”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	10000	Vlastní + externí
— „Zřízení parkovacích míst v obci Havraň”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	10000	Vlastní + externí
— „Vybudování chodníku u komunikace II/251 od zastávky autobusu k Sokolovně”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	10000	Vlastní + externí
— „Vybudování dopravního značení”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	500	Vlastní + externí
Opatření: „Technická infrastruktura”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
⬆️ „Rozšíření ČOV v Saběnicích”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	5000	Vlastní + externí
— „Dobudování kanalizace v obci Havraň”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	10000	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce veřejného osvětlení v Havrani, Saběnicích a Moravěvsi”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	800	Vlastní + externí

Cíl: „Sociální rozvoj a kultura”

Opatření: „Kultura”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Obnova kulturních tradic v obcích Havraň, Saběnice a Moravěves”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	1000	Vlastní + externí

Cíl: „Turistika, cestovní ruch a volný čas”

Opatření: „Turistika a cestovní ruch”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Oprava návsi v obci Moravěves”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	1600	Vlastní + externí
Opatření: „Volný čas”	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Vybudování hřiště v Saběnicích”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	2000	Vlastní + externí
— „Vybudování tělocvičny a posilovny”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	5000	Vlastní + externí
— „Vybudování hřiště v Moravěvsi”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	2000	Vlastní + externí
✔️ „Rekonstrukce koupaliště”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	25000	Vlastní + externí
— „Obnova herních prvků v obci Havraň”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	500	Vlastní + externí
— „Rekonstrukce fotbalového hřiště a kabin”	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	2000	Vlastní + externí

— „Vybudování dětského hřiště v obci Moravěves“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	500	Vlastní + externí
— „Obnova herních prvků v obci Saběnice“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	300	Vlastní + externí
— „Vybudování oddechové zóny v obci Saběnice“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	10000	Vlastní + externí

Cíl: „Životní prostředí a veřejný pořádek“

Opatření: „Životní prostředí a veřejný pořádek“	Od - do	Odpovědnost	Náklady (tis. Kč)	Zdroj financování
— „Revitalizace rybníku v Havrani pod farou“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	4000	Vlastní + externí
— „Rekultivace biokoridoru v okolí Srpiny a rybníků“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	8000	Vlastní + externí
⚡ „Likvidace černých skládek“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	5000	Vlastní + externí
⚡ „Revitalizace rybníků v Moravěvsi a v Saběnicích vč. okolí“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	7000	Vlastní + externí
— „Zateplení budovy č.p.11 v obci Havraň“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	2000	Vlastní + externí
— „Zateplení bytových jednotek“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	8000	Vlastní + externí
— „Regenerace obecní zeleně“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	1000	Vlastní + externí
— „Revitalizace rokle a okolí v Havrani - další etapy“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	20000	Vlastní + externí
— „Rozšíření sběrných míst“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	600	Vlastní + externí
— „Pořízení zahradní a čistící techniky“	2021 - 2028	Zastupitelstvo obce	1000	Vlastní + externí

B.3 Podpora realizace programu

V rámci předchozích částí tohoto dokumentu byly vedle obecného směru rozvoje obce stanoveny i konkrétní aktivity směřující k naplnění požadovaných cílů. Pro úspěšnou implementaci zpracovaného programu rozvoje obce je však neméně zapotřebí ujasnit, jakým způsobem bude probíhat samotná realizace navrhovaných záměrů. V rámci úspěšného dosažení všech zamýšlených cílů je nutné zapojit všechny aktéry rozvoje obce (soukromý sektor, neziskový sektor, veřejnost atp.).

Personální zajištění realizace programu rozvoje obce

Prvním krokem směrem k uskutečnění zvolených cílů a priorit je stanovit subjekty a osoby odpovědné nejen za řízení realizace, ale i za výkon a kontrolu plnění jednotlivých aktivit. S ohledem na velikost obce nebylo nutné zřizovat nové orgány či instituce. Hlavní skupinou pro

naplňování priorit obce bude starosta obce společně se členy zastupitelstva. Jejím cílem usměrňovat realizaci programu rozvoje obce – iniciovat realizaci rozvojových opatření a aktivit, vyhledávání a zajišťování zdrojů jejich financování, projednání podnětů vztahujících se k realizaci opatření a aktivit, projednávání změn, aktualizací a revizí dokumentu, delegování jednotlivých činností a pravomocí na odpovědné osoby aj.

Monitorování realizace PRO a jeho aktualizace

Monitorování průběhu realizace programu rozvoje obce bude probíhat kontinuálně, avšak s ročním vyhodnocením v návaznosti na sestavení ročního rozpočtu obce.

Program rozvoje obce bude zároveň průběžně revidován, případně aktualizován v návaznosti

na průběh realizace jeho dílčích částí. Podnětem k aktualizaci programu může být závažná změna vnějších podmínek, naplnění jeho části, či potřeba stanovení nových cílů. Aktualizace celého dokumentu proběhne nejpozději v roce 2028 formou zpracování návazného dokumentu. Změny programu rozvoje obce budou prováděny přímo do dokumentu. Aktualizace programu rozvoje obce a jeho změny budou schváleny zastupitelstvem obce. Aktuální verze dokumentu bude zveřejněna na internetových stránkách obce.

Financování realizace programu rozvoje obce

Základním zdrojem financování rozvojových aktivit je obecní rozpočet. U řady aktivit se předpokládá také možnost spolufinancování z veřejných rozpočtů (kraje, ČR, fondy EU).

Program rozvoje obce bude základním stavebním kamenem pro tvorbu finančního plánu, finančního výhledu, ale i rozpočtu obce na následující rok.